

Gang, men jeg skulde tage meget fejl, om der har været flere end højst mellem et og to Hundrede. Den voksede op i Tidens Løb. I Begyndelsen har det sikkert været de større Jordbrugere, der vare Medlemmer, altsaa enkelte Godsejere — vi have ikke mange i den Kreds — og saa de større Gaardmænd, men efterhaanden som Udviklingen gik fremad, kom de mindre med, og i Tidens Løb bleve Husmændene saa mange, at de vare ved at danne Overtallet i Foreningen. Siden er Foreningen paa Grund af det store Landomraade bleven delt, saaledes at der er to helt ny, som udelukkende ere tagne fra det Omraade, som Hammerum Herreds Landboforening oprindelig omfattede, og to, som til Dels ere tagne fra det samme Landomraade, og Medlems-tallet er nu 12—1,400. Men i alle disse Foreninger, maaske med Undtagelse af den oprindelige, Hammerum Herreds Landboforening, ere Husmændene i Flertal — Husmænd tagne efter det Begreb, hvori det tages i Lovgivningsarbejdet. At det maaske ikke er Tilfældet i den Kreds, hvor Herning ligger, beror paa, at en Del af Bybefolkningen er Medlemmer: men disse gøre for øvrigt ikke deres Indflydelse gældende, naar der afstemmes over Foreningens indre Anliggender, og derfor er det ligesom i de andre selve Landbruget, som har den afgørende Indflydelse. Det er saa i Tidens Løb gaaet med disse Foreninger saaledes, at navnlig ogsaa Husmandsbevillingerne, som efterhaanden ere komne frem, og som selvfølgelig i Begyndelsen administreredes af de Bestyrelser, der den Gang sade, lidt efter lidt ere glæde over til udelukkende at administreres af Husmændene.

Det er derfor efter min Mening et fuldstændigt Fejlsyn, naar det ærede Medlem stadig bliver ved at ville holde dette Skel op mellem Husmandsforeningerne og Landboforeningerne og have dem satte op mod hinanden. Jeg deler fuldstændig den højtærede Ministers Opfattelse, da han i Eftermiddagsmødet udtalte, at han troede, den bedste Løsning af de Sager, her ligge for, vilde være at overlade til Husmandsforeningerne og Landboforeningerne i Forening at se at finde Midler og Veje til at komme fremad. Vi ere godt paa Gled fremad imod Maalet. Naturligvis vil hver ny Tid bringe ny Forhold, men hvad der skal op, kommer op paa et ganske anderledes sundt Grundlag, naar det kommer op ved Samarbejde mellem disse to Arter af Foreninger, end naar det kommer op ved teoretiske Forslag herindefra.

Efter disse mere almindelige Bemærkninger skal jeg udtale mig lidt om de stillede Ændringsforslag. Med Hensyn til Nr. 48 er min Opfattelse den samme som ved anden Behandling. Jeg kan ikke se rettere, end at den højtærede Landbrugsminister havde Ret, naar han betegnede dette Forslag som løst og overfladisk. Uden i øvrigt at blande mig stærkt ind i det Ordskitte, der har været ført om Forstaaelsen af selve Forslagets Indhold, skal jeg kun fremføre nogle mere almindelige Betragtninger. Det ærede Medlem gjorde i Eftermiddagsmødet gældende, at hans Forslag nu havde givet faste Regler, og derfor var der god Grund til at stemme for det. Men det er, som allerede paavist af den højtærede Minister, ikke Tilfældet, at det giver de faste Regler.

Jeg har nu i lidt over 30 Aar dyrket et lille Landbrug paa de Egne paa 15—20 Tdr. Land, og omtrent det halve af Tiden har jeg udført det grove Markarbejde og er altsaa nogenlunde kendt med det. Paa den anden Side kan jeg ikke sige, at jeg er egentlig Hededyrker, for der var paa den Ejendom, jeg købte, kun ganske smaa Pletter af Lyng, saa jeg kan ikke regne mig det til Ære i og for sig, at jeg har faaet dem gjort til Agermark. Men i samme Tidsrum er der indenfor samme Kommune opdyrket flere Hundrede Tønder Land.

Jeg har altsaa haft Lejlighed til at se Hedeopdyrkingen paa ret nært Hold, og derfor tror jeg, at jeg uden Overdrivelse kan sætte mit Kendskab i saa Henseende ved Siden af det ærede Medlems. Men jeg vilde meget betænke mig paa i en Anmærkning paa 5 Linier at give faste Regler for Brugen af en Bevilling som den af det ærede Medlem foreslaaede. Jeg maa sige, at det forekommer mig at være simpelthen umuligt. Jeg tror, at skal man give Regler der, maa de fremkomme efter Samraad med Mænd, som ere praktisk kendte paa dette Omraade, med landbrugs-kyndige Folk og Institutioner og med Landbrugsministeren, hvis man skal naa til noget.

Men for dog at give en Antydning af, hvad jeg mener kunde være mere naturligt og rimeligt, end det her foreliggende Forslag, skal jeg gøre opmærksom paa, at Mænd, som have beskæftiget sig langt mere indgaaende med disse Sager end det ærede Medlem, og som have ikke ringe praktisk Kendskab til disse Forhold, netop for nylig have behandlet ogsaa dette Spørgsmaal og fremsat et Forslag, som